

PORADNIK JĘZYKOWY DLA UCZNIĄ

STYCZEŃ

Błędy stylistyczne – dotyczą niedostosowania środków językowych do charakteru wypowiedzi i jej formy.

W edycji styczniowej poradnika poznacie najczęściej popełniane błędy stylistyczne, które dotyczą:

- ❖ używania słownictwa oficjalnego w wypowiedziach potocznych lub słownictwa potocznego w wypowiedziach oficjalnych, np.
  - *Skonsumowałeś* na obiad cały żurek. (poprawnie: *Zjadłeś* na obiad cały żurek.)
  - *Myślę, że w świetle powyższych ustaleń, nie ma co gadać na ten temat.*
- Uwaga:
  - Kolokwializmy- (łac. *colloquium* – rozmowa) – pospolite wyrazy, wyrażenia, związki frazeologiczne, struktury składniowe, które nie należą do polszczyzny wzorcowej. Ich używanie w wypowiedzi pisanej polszczyzną ogólną lub w sytuacji oficjalnej bez uzasadnienia jest błędem.
- ❖ pomieszczenia kilku stylów w jednej wypowiedzi, np. *Wydawało się, że badania populacji żab są na finiszu.* (poprawnie: *Wydawało się, że badania populacji żab zmierzają do końca*).
- ❖ nieuzasadnionej stylizacji językowej, np. *Zaprawdę* zapomniałem o tym spotkaniu. (poprawnie: *Naprawdę* zapomniałem o tym spotkaniu.)
- ❖ powtórzeń wyrazowych, np. *Z niepokojem czekaliśmy na powrót pana, wszystko było przygotowane na powrót pana, bo pan lubił porządek.*
- ❖ powtórzeń tych samych struktur składniowych, np. *Zasiedliśmy do stołu i królowa zaczęła sądzić. Wdowa weszła na salę i zaczęła zeznawać. Wszyscy słuchali i zaczęli się domagać podania imienia córki.*

WARTO WIEDZIEĆ:

Błędy logiczne- polegają na błędnym formułowaniu myśli, np. Doskonałym przykładem człowieka o zbrodniczej osobowości jest utwór Juliusza Słowackiego pt. „*Balladyna*”.
(Z wypowiedzi wynika, że człowiekiem jest utwór.)

Błędy fonetyczne – wynikają z niewłaściwej lub niestarannej wymowy, np. *czymaj, czeba* (poprawnie: *trzymaj, trzeba*)

Błędy słowotwórcze- polegają na:

* niewłaściwym wyborze formantu, np. *wybawiacz* (poprawnie: *wybawiciel*), *babciowy* (poprawnie: *babciny*)

* wyborze niewłaściwej podstawy słowotwórczej, np. *eurosejm* (poprawnie: *europarlament*).

Trening czyni mistrza.

Quiz wiedzy z poprawności stylistycznej

<https://learningapps.org/display?v=phuzmd2sk20>

Wskaż zdanie, które nie zawiera błędów stylistycznych.

zadanie 1.

- a) W starożytności dominującym typem architektury była architektura antyczna.
- b) W starożytności dominowała architektura antyczna.

zadanie 2.

- a) Czuję, że Michał może mnie stalkować.
- b) Mam wrażenie, że Michał mnie śledzi.

zadanie 3.

- a) W każdym jego obrazie widoczne są elementy świadczące o inspiracjach malarza.
- b) W każdym jego obrazie są widoczne takie elementy, które jego zainspirowały.

zadanie 4.

- a) Ania przeoczyła pewne informacje, których w rezultacie nie dostrzegła.
- b) Ania przeoczyła pewne informacje.

zadanie 5.

- a) Jeśli potrzebujesz rady, zadzwoń do mnie.
- b) W celu uzyskania porady zadzwoń do mnie.

zadanie 6.

- a) Jego głównym atutem jest odwaga.
- b) Jego głównym atutem jest jego odwaga.

zadanie 7.

- a) W listopadzie spotkał mnie zaszczyt brania udziału w olimpiadzie polonistycznej.
- b) W listopadzie brałam udział w olimpiadzie polonistycznej.

zadanie 8.

- a) Romeo jest postacią, która mi się podoba.
- b) Romeo jest moim idolem.

zadanie 9.

- a) „Poczwarka” Doroty Terakowskiej to coolowa książka o tolerancji, która teraz jest na topie.
- b) „Poczwarka” Doroty Terakowskiej to bardzo popularna obecnie książka o tolerancji.

zadanie 10.

- a) Sądzę, że zdobyłaby serca większości ludzi.
- b) Sądzę, że zdobyłaby serca większości populacji.

zadanie 11.

- a) Moim zdaniem tę sztukę powinno się tak właśnie oglądać.
- b) Moim zdaniem tę sztukę powinno się oglądać z uwagą.

zadanie 12.

- a) Takie zachowanie może świadczyć także o jego nierozwadze.
- b) Takie jego zachowanie może świadczyć także o jego nierozwadze.

zadanie 13.

a) Ta książka była ciekawa i interesująca.

b) Ta książka była ciekawa.

zadanie 14.

a) Bohaterska postawa mężczyzny wzbudziła podziw wśród świadków zdarzenia.

b) Bohaterska, dzielna, odważna postawa mężczyzny wzbudziła podziw wśród świadków zdarzenia.

zadanie 15.

a) Jak potwierdził rzecznik komendy policji, podejrzany zaczął zmiatać wzdłuż ulicy Ogrodniczej.

b) Jak potwierdził rzecznik komendy policji, podejrzany zaczął uciekać wzdłuż ulicy Ogrodniczej.

zadanie 16.

a) Z głębi mieszkania wyłoniła się Ida i głośno zapytała, czy tata już wrócił.

b) Z głębi mieszkania wyłoniła się Ida, zapytując pełnym głosem, czy tata już wrócił.

zadanie 17.

a) Życie osoby, która uważa, że najważniejsze jest życie według własnych z góry ustalonych zasad, wcale nie jest takie proste, jak nam się wydaje.

b) Życie osoby, która kieruje się własnymi, z góry ustalonymi zasadami, wcale nie jest takie proste, jak nam się wydaje.

zadanie 18.

a) Adam Mickiewicz został zesłany do Rosji za udział w działalności filomatów i filaretów.

b) Adam Mickiewicz został zesłany do Rosji za branie udziału w działalności filomatów i filaretów.

zadanie 19.

a) Dokonałem zakupu maszynki do golenia.

b) Kupiłem maszynkę do golenia.

zadanie 20.

a) Mówi wprost.

b) Mówi wprost i bez owijania w bawełnę.